TEISINGUMO TEISMO (penktoji kolegija) SPRENDIMAS

2015 m. spalio 29 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą — Bendrijos muitinės kodeksas — Reglamentas (EEB) Nr. 2913/92 — 203 ir 204 straipsniai — Muitinės išorinio tranzito procedūra — Reglamentas (EEB) Nr. 2454/93 — 365, 366 ir 859 straipsniai — Skolos muitinei atsiradimas — Paėmimas arba nepaėmimas iš muitinės priežiūros — Įsipareigojimo nevykdymas — Neužbaigta tranzito procedūra — Prekių išvežimas už Europos Sąjungos muitų teritorijos“

Byloje C-319/14

dėl 2014 m. birželio 13 d. *Hoge Raad der Nederlanden* (Nyderlandų aukščiausiasis teismas, Nyderlandai) sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2014 m. liepos 3 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

B & S Global Transit Center BV

prieš

Staatssecretaris van Financiën

TEISINGUMO TEISMAS (penktoji kolegija),

kurį sudaro ketvirtosios kolegijos pirmininkas, einantis penktosios kolegijos pirmininko pareigas, T. von Danwitz (pranešėjas), teisėjai D. Šváby, A. Rosas, E. Juhász ir C. Vajda,

generalinis advokatas M. Szpunar,

posėdžio sekretorė M. Ferreira, vyriausioji administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2015 m. gegužės 20 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

— *B & S Global Transit Center BV*, atstovaujamos *adviseur* B. Boersma,

— Nyderlandų vyriausybės, atstovaujamos M. Bulterman, M. Noort ir C. Schillemans,

— Italijos vyriausybės, atstovaujamos G. Palmieri, padedamos *avvocato dello Stato* A. Collabolletta,

— Europos Komisijos, atstovaujamos L. Grønfeldt ir H. Kranenborg,

susipažinęs su 2015 m. liepos 16 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

* Proceso kalba: nyderlandų.

priima šį

Sprendimą

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 1992 m. spalio 12 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2913/92, nustatančio Bendrijos muitinės kodeksą (OL L 302, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 2 sk., 4 t., p. 307), iš dalies pakeisto 2006 m. lapkričio 20 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1791/2006 (OL L 363, p. 1, toliau – Muitinės kodeksas), 203 ir 204 straipsnių ir tam tikrų 1993 m. liepos 2 d. Komisijos reglamento (EEB) Nr. 2454/93, išdėstančio Reglamento Nr. 2913/92 įgyvendinimo nuostatas (OL L 253, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 2 sk., 6 t., p. 3, toliau – Įgyvendinimo reglamentas), nuostatų, t. y. Įgyvendinimo reglamento redakcijos, išdėstytos 2001 m. gegužės 4 d. Komisijos reglamente (EB) Nr. 993/2001 (OL L 141, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 2 sk., 11 t., p. 286), 365 ir 859 straipsnių (toliau atitinkamai – Įgyvendinimo reglamento 365 straipsnis ir Įgyvendinimo reglamento 859 straipsnis) ir Įgyvendinimo reglamento redakcijos, išdėstytos 2008 m. lapkričio 17 d. Komisijos reglamente (EB) Nr. 1192/2008 (OL L 329, p. 1), 366 straipsnio (toliau – Įgyvendinimo reglamento 366 straipsnis) išaiškinimo.

2 Šis prašymas buvo pateiktas nagrinėjant *B & S Global Transit Center BV* (toliau – *B & S*) ir *Staatssecretaris van Financiën* (Valstybės finansų sekretorius) ginčą dėl muitų, kuriuos B & S turi mokėti dėl to, kad paėmė prekes iš muitinės priežiūros neužbaigusi išorinio Bendrijos tranzito procedūrų (toliau – tranzito procedūros), kurios buvo įformintos šioms prekėms, sumokėjimo.

Teisinis pagrindas

Muitinės kodeksas

3 Muitinės kodekso 37 straipsnyje nustatyta:

„1. Į Bendrijos muitų teritoriją įvežtos prekės nuo jų įvežimo momento yra muitinės prižiūrimos. Jų muitinį tikrinimą galima atlikti vadovaujantis galiojančiomis nuostatomis.

2. Jos lieka taip prižiūrimos tiek laiko, kiek, atitinkamais atvejais, reikia jų muitiniam statusui nustatyti, o ne Bendrijos prekių atveju, nepažeidžiant 82 straipsnio 1 dalies, – tol, kol pakeičiamas prekių muitinis statusas, jos įvežamos į laisvąją zoną, padedamos į laisvąjį sandėlį, reeksportuojamos ar sunaikinamos vadovaujantis 182 straipsniu.“

4 Šio kodekso 91 straipsnio 1 dalis suformuluota taip:

„Taikant išorinio tranzito procedūrą iš vienos Bendrijos muitų teritorijos vietos į kitą gali būti gabenamos:

a) ne Bendrijos prekės, kurios neapmokestinamos importo muitais bei kitais privalomaisiais mokėjimais ir kurioms netaikomos prekybos politikos priemonės;

<…>“

5 Šio kodekso 92 straipsnyje numatyta:

„1. Išorinio tranzito procedūra baigiama ir jos vykdytojo įsipareigojimai įvykdomi, kai prekės, kurioms buvo įforminta procedūra, ir atitinkami dokumentai pateikiami paskirties muitinės įstaigai, vadovaujantis atitinkamos procedūros nuostatomis.

2. Muitinė užbaigia procedūrą, kai, palyginusi išvykimo įstaigos turimus duomenis su paskirties muitinės įstaigos turimais duomenimis, gali patvirtinti, kad procedūra buvo atlikta tinkamai.“

6 To paties kodekso 96 straipsnio 1 dalyje numatyta:

„Už prievolių, susijusių su išorinio Bendrijos tranzito procedūra, įvykdymą atsako jos vykdytojas. Jis atsako:

a) už nesugadintų prekių pristatymą per nustatytą terminą į paskirties muitinės įstaigą, deramai prižiūrint, kad nebūtų pažeistos muitinės panaudotos prekių identifikavimo priemonės;

b) už nuostatų, susijusių su Bendrijos tranzito procedūra, laikymąsi.“

7 Muitinės kodekso 203 straipsnyje nustatyta:

„1. Importo skola muitinei atsiranda, kai:

— neteisėtai paimant iš muitinės priežiūros importo muitais apmokestinamas prekes.

2. Skola muitinei atsiranda prekių paėmimo iš muitinės priežiūros momentu.

3. Skolininkais laikomi:

— asmuo, paėmęs prekes iš muitinės priežiūros,

<…>“

8 Pagal šio kodekso 204 straipsnio 1 dalį:

„Importo skola muitinei atsiranda, kai:

a) neįvykdžius bent vienos iš prievolių, susijusių su importo muitais apmokestinamų prekių laikinuoju saugojimu arba su joms įformintos muitinės procedūros taikymu, arba

<…>

203 straipsnyje nenurodytais atvejais, išskyrus, kai nustatyta, kad minėti pažeidimai neturi esminės įtakos tinkamam laikinojo prekių saugojimo arba atitinkamos muitinės procedūros taikymui.“

9 Minėto kodekso 239 straipsnyje nustatyta:

„1. Importo arba eksporto muitai gali būti grąžinami arba atsisakoma juos išieškoti susidarius 236, 237 ir 238 straipsniuose nenurodytoms padėtims:

— nustatytinoms taikant Komiteto procedūrą,

— sąlygotoms aplinkybių, kuriomis suinteresuoto asmens veiksmuose nematyti apgaulės arba akivaizdaus aplaidumo požymių. Padėtys, kurioms susidarius gali būti taikoma ši nuostata, ir procedūros, kurios turi būti taikomos tokiais atvejais, nustatomos taikant Komiteto procedūrą. Muito grąžinimui arba atsisakymui jį išieškoti gali būti nustatomos ir specialios sąlygos.

2. Dėl 1 dalyje nurodytų priežasčių muitai grąžinami arba atsisakoma juos išieškoti, jeigu 12 mėnesių nuo skolininko informavimo apie muitų sumą dienos atitinkamai muitinės įstaigai pateikiamas prašymas.

Tačiau išimtiniais atvejais, kai tai deramai pagrįsta, muitinė turi teisę leisti, kad šio laikotarpio trukmė būtų viršyta.“

Įgyvendinimo reglamentas

10 Iki 2009 m. birželio 30 d. galiojusio Įgyvendinimo reglamento 365 straipsnyje numatyta:

„1. Jeigu tranzito deklaracijos 5-asis egzempliorius išvykimo valstybės narės muitinei negrąžinamas per mėnesį nuo prekių pateikimo paskirties įstaigai termino pabaigos, minėta muitinė informuoja vykdytoją ir paprašo jo pateikti įrodymą, kad procedūra užbaigta.

1a. Tais atvejais, kai taikomos 2 skirsnio 7 poskirsnio nuostatos ir išvykimo valstybių narių muitinės iki nustatyto laiko, per kurį prekės privalo būti pateiktos paskirties įstaigai, negauna „Atvykimo patvirtinimo“ pranešimo, šios institucijos informuoja vykdytoją ir paprašo, kad jis pateiktų procedūros užbaigimo įrodymą.

2. 1 dalyje nurodytu įrodymu muitinei pripažįstamas paskirties valstybės narės muitinės patvirtintas dokumentas, kuriame nurodomos prekės ir patvirtinama, kad jos pateiktos paskirties įstaigai arba, jei taikomas 406 straipsnis, įgaliotajam gavėjui.

3. Bendrijos tranzito procedūra taip pat laikoma užbaigta, jei vykdytojas muitinei pateikia dokumentą, išduotą trečiojoje šalyje, patvirtinantį, kad prekės pateiktos muitinės sankcionuotam veiksmui, arba prekes identifikuojančio tokio dokumento kopiją ar fotokopiją. Kopijų arba fotokopijų tikrumą turi patvirtinti dokumentų originalus patvirtinusi institucija, atitinkamų trečiųjų šalių institucijos arba vienos iš valstybių narių institucijos.“

11 2008 m. liepos 1 d. įsigaliojusio Įgyvendinimo reglamento 366 straipsnyje nustatyta:

„1. Vykdytojas, muitinei priimtinu būdu pateikdamas paskirties valstybės narės muitinės patvirtintą dokumentą, kuriuo identifikuojamos prekes ir kuriame nurodoma, kad jos buvo pateiktos paskirties įstaigai arba, jei taikomas 406 straipsnis, pristatytos įgaliotajam gavėjui, gali įrodyti, kad procedūra užbaigta iki deklaracijoje nurodyto termino.

2. Bendrijos tranzito procedūra taip pat laikoma užbaigta, jei vykdytojas muitinei priimtinu būdu pateikia vieną iš šių dokumentų:

a) trečiojoje šalyje išduotą dokumentą, kuriuo patvirtinama, kad prekėms įforminamas muitinės sankcionuotas veiksmas;

b) trečiojoje šalyje išduotą ir šios šalies muitinės antspaudu patvirtintą dokumentą, kuriuo patvirtinama, kad prekės laikomos išleistomis į laisvą apyvartą atitinkamoje trečiojoje šalyje.

3. Vietoje 2 dalyje minėtų dokumentų galima pateikti jų kopijas arba fotokopijas, kurių tikrumą turi patvirtinti dokumentų originalus patvirtinusi institucija, atitinkamų trečiųjų šalių institucijos arba vienos iš valstybių narių institucijos.“

12 Įgyvendinimo reglamento 859 straipsnis suformuluotas taip:

„Toliau nurodyti pažeidimai laikomi neturinčiais esminės įtakos tinkamam laikinojo prekių saugojimo arba atitinkamos muitinės procedūros taikymui, kaip apibrėžta [Muitinės] kodekso 204 straipsnio 1 dalyje, jei:

— jie nėra susiję su bandymu neteisėtai paimti prekes iš muitinės priežiūros,

— jie padaryti ne dėl akivaizdaus suinteresuotojo asmens aplaidumo,

— visi formalumai, būtini su prekėmis susijusiai situacijai sureguliuoti, vėliau atliekami:

<…>

6) Tais atvejais, kai prekės yra laikinai saugomos arba pateikiamos muitinės procedūrai įforminti, prekės išvežamos iš Bendrijos muitų teritorijos arba jos įvežamos į I kontrolės tipo laisvąją zoną, kaip apibrėžta 799 straipsnyje, arba atvežamos į laisvąjį sandėlį neužbaigus reikalingų formalumų;

<…>“

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

13 2006 m. liepos 3 d., 2007 m. rugpjūčio 13 d. ir 2007 m. gruodžio 18 d. logistikos paslaugų teikėja B & S, kaip vykdytoja, elektroniniu būdu pateikė deklaracijas, siekdama įforminti tranzito muitinės procedūras maisto produktams. Kiekvienoje šių deklaracijų Murdeikas (Nyderlandai) buvo nurodytas kaip išvykimo muitinės įstaiga ir atitinkamai Brėmerhafenas (Vokietija), Antverpenas (Belgija) ir dar kartą Brėmerhafenas – kaip paskirties įstaigos.

14 2006 m. rugpjūčio 4 d., 2007 m. rugsėjo 26 d. ir 2008 m. sausio 24 d. išvykimo muitinė pranešė B & S, kad negavo nei būtino grąžinamos deklaracijos egzemplioriaus, nei elektroninio pranešimo apie jos gavimą. Gavusi šios muitinės prašymą pateikti įrodymą, kad procedūros buvo tinkamai užbaigtos, B & S pateikė įvairių prekybinių transporto dokumentų, vadinamųjų „bills of lading“.

15 Atsakydamos į mokesčių administratoriaus inspektoriaus (*Inspecteur van de Belastingdienst*, toliau – *inspecteur*) pateiktą pranešimą apie tyrimą paskirties muitinės įstaigos nurodė, kad nei prekės, nei su jomis susiję tranzito dokumentai joms nebuvo pateikti. Šiomis aplinkybėmis teigdamas, kad B & S pateikti prekybiniai dokumentai neatitiko Įgyvendinimo reglamento 365 ar 366 straipsnių, todėl tranzito procedūros negalėjo būti laikomos užbaigtomis, ir remdamasis Muitinės kodekso 203 straipsniu *inspecteur* pateikė B & S atitinkamai 2007 m. gegužės 24 d., 2008 m. liepos 1 d. ir 2008 m. lapkričio 4 d. nurodymus sumokėti muitus tuo pagrindu, kad ji atitinkamas prekes paėmė iš muitinės priežiūros.

16 B & S apskundė du nurodymus sumokėti muitus, o dėl trečiojo pateikė prašymą juos grąžinti. Šiomis aplinkybėmis B & S pateikė papildomų dokumentų, pirmiausia aptariamų prekių gavimo patvirtinimus, išduotus jų gavėjų, t. y. Jungtinių Tautų Organizacijos (JTO) pajėgų Abidžane (Dramblio Kaulo Krantas), Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijos (NATO) pajėgų Kabule (Afganistanas) ir JTO pajėgų Port o Prense (Haitis). Manydamas, kad tokių dokumentų nepakanka, *inspecteur* nusprendė palikti galioti nurodymus sumokėti.

17 Dėl *inspecteur* sprendimų B & S pareiškė ieškinį *Rechtbank Haarlem* (Harlemo apylinkės teismas, Nyderlandai). Šis panaikino tuos sprendimus motyvuodamas tuo, kad iš B & S pateiktų dokumentų buvo įmanoma nustatyti, jog yra pažeidimas, kuris neturi esminės įtakos tinkamam šių muitinės tranzito procedūrų taikymui, kaip tai suprantama pagal Muitinės kodekso 204 straipsnio 1 dalies a punktą, siejamą su Įgyvendinimo reglamento 859 straipsnio 6 dalimi, ir kad B & S pateiktais dokumentais įrodyta, jog prekės buvo išvežtos iš Europos Sąjungos muitų teritorijos.

18 Šį *Rechtbank Haarlem* (Harlemo apylinkės teismas) sprendimą *inspecteur* apeliacine tvarka apskundė *Gerechtshof te Amsterdam* (Amsterdamo apeliacinis teismas). Tas teismas visų pirma teigė, jog *inspecteur* teisingai manė, kad prekės nebuvo pateiktos paskirties muitinės įstaigai, kaip tai suprantama pagal Muitinės kodekso 92 ir 96 straipsnius. Be to, teismas nusprendė, kad nė vienas iš B & S pateiktų dokumentų neatitiko privalomų sąlygų, nustatytų Įgyvendinimo reglamento 365 straipsnio 3 dalyje arba

366 straipsnio 2 ir 3 dalyse. Galiausiai, darydamas nuorodą į Sprendimą *Hamann International* (C-337/01, EU:C:2004:90), *Gerechtshof te Amsterdam* (Amsterdamo apeliacinis teismas) nusprendė, kad, nepaisant to, jog prekės išvežtos iš Sąjungos muitų teritorijos, neužbaigtos muitinės tranzito procedūros reiškė šių prekių paėmimą iš muitinės priežiūros ir kad dėl to atsirado skola muitinei pagal Muitinės kodekso 203 straipsnį.

19 Dėl šio sprendimo B & S pateikė kasacinį skundą prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui – *Hoge Raad der Nederlanden* (Nyderlandų aukščiausiasis teismas). Pastarojo teismo manymu, *Gerechtshof te Amsterdam* (Amsterdamo apeliacinis teismas) teisingai nusprendė, kad nagrinėjamos tranzito procedūros nebuvo užbaigtos, kaip tai suprantama pagal Muitinės kodekso 92 straipsnį, ir negalėjo būti laikomos užbaigtomis, kaip tai suprantama pagal Įgyvendinimo reglamento 365 straipsnio 3 dalį ar 366 straipsnio 2 ir 3 dalis. Tačiau minėtas teismas teigia, jog Sprendimas *X* (C-480/12, EU:C:2014:329) galėtų būti suprantamas taip, kad skola muitinei pagal Muitinės kodekso 203 straipsnį neatsiranda, jei įrodyta, kad prekės nepateko į Sąjungos rinką neatlikus muitinės formalumų.

20 Tuo atveju, jei įsipareigojimo tinkamai užbaigti tranzito procedūrą pažeidimas nereiškia prekių paėmimo iš muitinės priežiūros, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas kelia klausimą, ar pažeidimas gali būti laikomas neturinčiu esminės įtakos tinkamam šios procedūros taikymui, kaip tai suprantama pagal Muitinės kodekso 204 straipsnio 1 dalies a punktą, siejamą su Įgyvendinimo reglamento 859 straipsnio trečia įtrauka ir 6 punktu.

21 Tokiomis aplinkybėmis *Hoge Raad der Nederlanden* (Nyderlandų Aukščiausiasis Teismas) nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„1. Ar Muitinės kodekso 203 ir 204 straipsnius, nagrinėjamus kartu su Įgyvendinimo reglamento 859 straipsniu (pirmiausia 6 punktu), reikia aiškinti taip, kad tais atvejais, kai tranzito procedūra nebuvo užbaigta, tačiau buvo pateikti dokumentai, patvirtinantys, jog prekės išvežtos iš Europos Sąjungos muitų teritorijos, ši neužbaigta procedūra lemia ne skolos muitinei atsiradimą dėl to, kad prekės buvo paimtos iš muitinės priežiūros, kaip tai suprantama pagal Muitinės kodekso 203 straipsnį, o iš principo skolos muitinei atsiradimą pagal šio kodekso 204 straipsnį?

2. Ar Įgyvendinimo reglamento 859 straipsnio 6 punktą reikia aiškinti taip, kad ši nuostata susijusi tik su įsipareigojimų (ar vieno iš jų) neįvykdymu (re)eksportuojant prekes, kaip aprašyta Muitinės kodekso 182 ir 183 straipsniuose? Ar frazė „neužbaigus reikalingų [muitinės] formalumų“ turi būti aiškinama taip, kad „reikalingi [muitinės] formalumai“ apima formalumus, kuriuos reikia atlikti prieš (re)eksportuojant prekes, siekiant užbaigti muitinės procedūrą, kuri buvo įforminta prekėms?

3. Jei į pastarąjį klausimą būtų atsakyta teigiamai, ar Įgyvendinimo reglamento 859 straipsnio įvadinę dalį ir trečią įtrauką reikia aiškinti taip, kad neįvykdžius antrajame klausime nurodytų formalumų tokiu atveju, kaip nagrinėjamasis, t. y. kai dokumentais įrodoma, jog prekės Sąjungos teritorijoje vykdomo tranzito pabaigoje buvo išvežtos iš Sąjungos muitų teritorijos, sąlygą, kad „[atliekami] visi formalumai, būtini su prekėmis susijusiai situacijai sureguliuoti“, nedraudžiama laikyti įvykdyta?“

Dėl prejudicinių klausimų

Dėl pirmojo klausimo

22 Savo pirmuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės nori išsiaiškinti, ar Muitinės kodekso 203 ir 204 straipsniai turi būti aiškinami taip, kad dėl įsipareigojimo prekes, kurioms įforminta tranzito procedūra, pateikti paskirties muitinės įstaigai pažeidimo skola

muitinei iš esmės gali atsirasti pagal šio kodekso 204 straipsnį, o ne pagal to paties kodekso 203 straipsnį, jei nagrinėjamos prekės išvežtos iš Sąjungos muitų teritorijos ir minėtos procedūros vykdytojas negali pateikti Įgyvendinimo reglamento 365 straipsnio 3 dalyje ar 366 straipsnio 2 ir 3 dalyse nurodytų dokumentų.

23 Pirmiausia reikia priminti, kad iš prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nuorodų matyti, viena vertus, kad pagrindinėje byloje nagrinėjamos prekės nebuvo pateiktos atitinkamoms paskirties muitinės įstaigoms, ir, kita vertus, šio sprendimo 14 ir 16 punktuose minėti dokumentai, kuriuos B & S pateikė *inspecteur*, rodo, jog šios prekės iš tikrųjų buvo išvežtos iš Sąjungos muitų teritorijos. Tačiau prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano, kad šie dokumentai neatitinka įrodymams keliamų reikalavimų, numatytų Įgyvendinimo reglamento 365 straipsnio 3 dalyje ar 366 straipsnio 2 ir 3 dalyse.

24 Dėl šių aplinkybių minėtas teismas padarė išvadą, kad pagrindinėje byloje nagrinėjamos tranzito procedūros nebuvo užbaigtos pagal Muitinės kodekso 92 straipsnio 1 dalį ir nebegali būti laikomos užbaigtomis, kaip tai suprantama pagal Įgyvendinimo reglamento 365 straipsnio 3 dalį ar 366 straipsnio 2 ir 3 dalis. Nė viena iš Teisingumo Teisme nagrinėjamos bylos šalių nekvestionavo šios išvados.

25 Dėl atitinkamai Muitinės kodekso 203 ir 204 straipsnių taikymo sričių reikia priminti, kad šios nuostatos turi skirtingas taikymo sritis. Pirmoji nuostata susijusi su veiksmais, dėl kurių prekės paimamos iš muitinės priežiūros, o antroji nuostata – su įsipareigojimų pažeidimais ir skirtingų muitinės procedūrų sąlygų nesilaikymu, neturinčiais reikšmės muitinės priežiūros taikymui (Sprendimo *DSV Road*, C-187/14, EU:C:2015:421, 22 punktas).

26 Iš Muitinės kodekso 204 straipsnio formuluotės matyti, kad ši nuostata taikoma tik tais atvejais, kurie nepatenka į šio kodekso 203 straipsnio taikymo sritį (Sprendimo *DSV Road*, C-187/14, EU:C:2015:421, 23 punktas).

27 Siekiant nustatyti, pagal kurį iš šių dviejų straipsnių atsirado importo skola muitinei, pirmiausia reikia išnagrinėti, ar nagrinėjamos faktinės aplinkybės reiškia prekių paėmimą iš muitinės priežiūros, kaip tai suprantama pagal Muitinės kodekso 203 straipsnio 1 dalį. Tik tuo atveju, jei atsakymas į šį klausimą yra neigiamas, gali būti taikomos Muitinės kodekso 204 straipsnio nuostatos (Sprendimo *DSV Road*, C-187/14, EU:C:2015:421, 24 punktas).

28 Konkrečiai dėl sąvokos „paėmimas iš muitinės priežiūros“, vartojamos Muitinės kodekso 203 straipsnio 1 dalyje, primintina, kad pagal Teisingumo Teismo praktiką šią sąvoką reikia suprasti kaip apimančią bet kurį veiksmą ar neveikimą, kuris sutrukdo, net ir labai trumpam, kompetentingai muitinės institucijai prieiti prie prekės, esančios muitinės priežiūroje, ir atlikti Muitinės kodekso 37 straipsnio 1 dalyje numatytą tikrinimą (Sprendimo *DSV Road*, C-187/14, EU:C:2015:421, 25 punktas).

29 Todėl tam, kad prekė būtų laikoma paimta iš muitinės priežiūros, pakanka to, kad jos būtų objektyviai neįmanoma patikrinti, nesvarbu, ar kompetentinga institucija iš tikrųjų ją tikrino (Sprendimo *SEK Zollagentur*, C-75/13, EU:C:2014:1759, 32 punktas).

30 Atsižvelgiant į šio sprendimo 25–29 punktuose nurodytą teismo praktiką, reikia konstatuoti, kad tokia situacija, kaip nagrinėjamoji pagrindinėje byloje ir aprašyta šio sprendimo 23 ir 24 punktuose, patenka ne į Muitinės kodekso 204 straipsnio, o į šio kodekso 203 straipsnio taikymo sritį.

31 Iš tiesų, kaip savo išvados 25 ir 26 punktuose pažymėjo generalinis advokatas, Muitinės kodekso 96 straipsnio 1 dalyje nustatytas tranzito procedūros vykdytojo įsipareigojimas pristatyti prekes į paskirties muitinės įstaigą turi didelę įtaką per tokią procedūrą atliekamos muitinės priežiūros veiklai,

nes pagal minėto kodekso 92 straipsnio 2 dalį šis prekių pristatymas leidžia muitinės įstaigoms, palyginusioms išvykimo muitinės įstaigos turimus duomenis su paskirties muitinės įstaigos turimais duomenimis, nustatyti, ar tranzito procedūra buvo atlikta tinkamai.

32 Taigi esant tokiai situacijai, kaip nagrinėjamoji pagrindinėje byloje, įsipareigojimo pristatyti prekes į paskirties muitinės įstaigą prieš jas išvežant iš Sąjungos muitų teritorijos pažeidimas trukdo kompetentingoms institucijoms atlikti Muitinės kodekso 92 straipsnio 1 dalyje numatytą muitinį tikrinimą, t. y. tą, kuris numatytas šio kodekso 92 straipsnio 2 dalyje ir turi lemiamą įtaką tranzito procedūrai, nes leidžia šioms institucijoms nustatyti, ar ta procedūra buvo atlikta tinkamai. Toks pažeidimas yra paėmimas iš muitinės priežiūros, kaip tai suprantama pagal Muitinės kodekso 203 straipsnį, nes taip pat nėra įvykdyti Įgyvendinimo reglamento 365 straipsnio 3 dalies ar 366 straipsnio 2 ir 3 dalių reikalavimai, pagal kuriuos leidžiama tokią procedūrą laikyti užbaigta, nors prekės ir nepateiktos paskirties muitinės įstaigai.

33 Kadangi Europos Komisija teigia, kad paėmimo iš muitinės priežiūros šiuo atveju nėra, nes pagrindinėje byloje nagrinėjamos prekės buvo muitinės institucijų prižiūrimos tol, kol buvo išvežtos iš Sąjungos muitų teritorijos, konstatuotina, kad, neįvykdžiusi Muitinės kodekso 96 straipsnio 1 dalies a punkte nustatyto įsipareigojimo pristatyti tas prekes į atitinkamas paskirties muitinės įstaigas prieš jas išvežant iš Sąjungos muitų teritorijos, B & S paėmė minėtas prekes iš muitinės priežiūros dar prieš jas išveždama iš tos teritorijos.

34 Be to, vien dėl aplinkybės, kad pagrindinėje byloje nagrinėjamos prekės buvo išvežtos iš Sąjungos muitų teritorijos, nedraudžiama įsipareigojimo pristatyti tas prekes į atitinkamas paskirties muitinės įstaigas laikyti „prekių paėmimu iš muitinės priežiūros“, dėl kurio atsiranda skola muitinei pagal Muitinės kodekso 203 straipsnį. Iš tiesų Teisingumo Teismas jau yra nusprendęs, kad toks paėmimas gali būti, nepaisant to, kad atitinkamos prekės į Sąjungos rinką pateko teisėtai.

35 Taigi Sprendime *Hamann International* (C-337/01, EU:C:2004:90), visų pirma jo 21–24, 32 ir 36 punktuose, Teisingumo Teismas nusprendė, kad, atsižvelgiant į tos bylos aplinkybes, įsipareigojimo įforminti prekėms tranzito procedūrą pažeidimas reiškė paėmimą iš muitinės priežiūros, kaip tai suprantama pagal Muitinės kodekso 203 straipsnį, nepaisant to, kad atitinkamos prekės buvo išvežtos iš Sąjungos muitų teritorijos. Sprendime *SEK Zollagentur* (C-75/13, EU:C:2014:1759), visų pirma jo 18 ir 33 punktuose, Teisingumo Teismas teigė, kad laikinas prekių tranzito dokumento atskyrimas nuo jame nurodytų prekių turi būti laikomas „šių prekių paėmimu iš muitinės priežiūros“, kaip tai suprantama pagal šį straipsnį, nepaisant to, kad atitinkamos prekės, išleidžiamos į laisvą apyvartą, tinkamai pateko į Sąjungos rinką.

36 Be to, reikia priminti, kad ekonominio pobūdžio importo muitai nedraudžia, kad esant situacijai, kai prekės išvežamos iš Sąjungos muitų teritorijos, skola muitinei atsiranda pagal Muitinės kodekso 203 straipsnio 1 dalį, nes Muitinės kodekso 239 straipsnyje numatyta, kad tam tikromis sąlygomis teisiškai privalomi sumokėti muitai grąžinami arba atsisakoma juos išieškoti (šiuo klausimu žr. Sprendimo *Hamann International*, C-337/01, EU:C:2004:90, 34 punktą).

37 Galiausiai šio sprendimo 30 punkte pateiktos išvados taip pat negalima ginčyti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo ir B & S nurodytu argumentu, kad iš Sprendimo *X* (C-480/12, EU:C:2014:329) matyti, jog dėl įsipareigojimo pristatyti pagrindinėje byloje nagrinėjamas prekes į atitinkamas paskirties muitinės įstaigas pažeidimo neatsiranda skola muitinei pagal Muitinės kodekso 203 straipsnį, nes šių prekių išvežimas iš Sąjungos teritorijos pašalino riziką minėtoms prekėms neteisėtai patekti į Sąjungos rinką.

38 Iš šio sprendimo 37 punkto ir faktinių aplinkybių, susijusių su byla, kurioje priimtas minėtas sprendimas, matyti, kad tai buvo susiję su atveju, kai toje byloje nagrinėjamos prekės buvo pateiktos, nors ir pavėluotai, paskirties muitinės įstaigai. Tačiau pagrindinėje byloje nagrinėjamos prekės apskritai nebuvo pateiktos atitinkamoms paskirties muitinės įstaigoms, todėl institucijos negalėjo užtikrinti, kad tranzito procedūra buvo atlikta tinkamai.

39 Kaip savo išvados 30 ir 31 punktuose pažymėjo generalinis advokatas, atsižvelgiant į šio sprendimo 35 punkte nurodytą teismo praktiką, iš Sprendimo *X* (C-480/12, EU:C:2014:329) negalima kildinti bendros taisyklės, kad vienintelio įrodymo, jog prekės nepateko į Sąjungos rinką neteisėtai, savaime pakanka, kad būtų atmesta paėmimo iš muitinės priežiūros galimybė arba skolos muitinei atsiradimas pagal Muitinės kodekso 203 straipsnį.

40 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į pirmąjį klausimą reikia atsakyti, kad Muitinės kodekso 203 ir 204 straipsniai turi būti aiškinami taip, kad dėl įsipareigojimo pateikti prekes, kurioms įforminta tranzito procedūra, paskirties muitinės įstaigai pažeidimo skola muitinei gali atsirasti ne pagal šio kodekso 204 straipsnį, o pagal to paties kodekso 203 straipsnį, jei nagrinėjama prekė išvežta iš Sąjungos muitų teritorijos ir minėtos procedūros vykdytojas negali pateikti Įgyvendinimo reglamento 365 straipsnio 3 dalyje ar 366 straipsnio 2 ir 3 dalyse nurodytų dokumentų.

Dėl antrojo ir trečiojo klausimų

41 Reikia pažymėti, kad Įgyvendinimo reglamento 859 straipsnis, dėl kurio pateikti antrasis ir trečiasis klausimai, netaikomas Muitinės kodekso 203 straipsnyje nurodytais atvejais. Taigi atsižvelgiant į atsakymą į pirmąjį klausimą, nereikia atsakyti į antrąjį ir trečiąjį klausimus.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

42 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (penktoji kolegija) nusprendžia:

1992 m. spalio 12 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2913/92, nustatančio Bendrijos muitinės kodeksą, iš dalies pakeisto 2006 m. lapkričio 20 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1791/2006, 203 ir 204 straipsniai turi būti aiškinami taip, kad dėl įsipareigojimo pateikti prekes, kurioms įforminta tranzito procedūra, paskirties muitinės įstaigai pažeidimo skola muitinei gali atsirasti ne pagal Reglamento Nr. 2913/92, iš dalies pakeisto 2006 m. lapkričio 20 d. Reglamentu Nr. 1791/2006, 204 straipsnį, o pagal Reglamento Nr. 2913/92, iš dalies pakeisto 2006 m. lapkričio 20 d. Reglamentu Nr. 1791/2006, 203 straipsnį, jei nagrinėjama prekė išvežta iš Europos Sąjungos muitų teritorijos ir minėtos procedūros vykdytojas negali pateikti 1993 m. liepos 2 d. Komisijos reglamento (EEB) Nr. 2454/93, išdėstančio Reglamento Nr. 2913/92 įgyvendinimo nuostatas, redakcijos, išdėstytos 2001 m. gegužės 4 d. Komisijos reglamente (EB) Nr. 993/2001, 365 straipsnio 3 dalyje ar Reglamento Nr. 2454/93 redakcijos, išdėstytos 2008 m. lapkričio 17 d. Komisijos reglamente (EB) Nr. 1192/2008, 366 straipsnio 2 ir 3 dalyse nurodytų dokumentų.

Parašai.